

ŞƏRQ qapısı

Doğma, canum-varlığım qədər sevdiyim Azərbaycanım mənim qibləgahımdır

Qəzet 1921-ci ildən çıxır

Təsisçi: Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi və Nazirlər Kabineti

Sayı: 149 (24.036)

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

www.serqqapisi.az

10 avqust 2022-ci il, çərşənbə

Qiyməti 20 qəpik

Rəsmi xronika

Avqustun 9-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Təyyib Ərdoğanın dəvəti ilə Türkiyəyə işgüzar səfərə gəlib. Həmin gün Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva Türkiyənin Konya şəhərində keçirilən V İslam Həmrəyliyi Oyunlarında ölkəmizi təmsil edən idmançılarla görüşüblər. Dövlətimizin başçısı V İslam Həmrəyliyi Oyunlarında Azərbaycanın ləyaqətlə təmsil ediləcəyinə əminliyini bildirib.

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva və Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva avqustun 9-da Türkiyənin Konya şəhərində Mövlanə muzeyini ziyarət ediblər.

Prezident İlham Əliyev avqustun 9-da Konyada Şimali Kipr Türk Respublikasının Prezidenti Ərsin Tatarı qəbul edib. Görüşdə Türk dünyasında xalqlar arasında əlaqələrin möhkəmlənməsi işinə xidmət edən V İslam Həmrəyliyi Oyunlarının Türkiyədə keçirilməsinin önəmi vurğulanıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev həmin gün Konyada Fələstin Dövlətinin Baş naziri Mohammed Ştayyehi qəbul edib.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında kənd təsərrüfatının davamlı inkişafı məqsədilə həyata keçirilən tədbirlər əhalinin keyfiyyətli ərzaq məhsulları ilə təminatına şərait yaradır. Aqrarıönümlü bir çox sahəyə göstərilən dövlət dəstəyi məhsul istehsalının üldən-üldə artırılması, məşğulluğun təmin edilməsi və təsərrüfatçıların fəaliyyətinin stimullaşdırılmasına səbəb olur.

Naxçıvanda qədim tarixə malik olan arıçılıq da dövlət qayğısı ilə əhatə olunan sahələrdəndir. Arıçılıq müxtəlif insanlar üçün fərqli mənalara kəsb edir. Bəziləri üçün bu, biznes və ya əlavə gəlir, bəziləri üçün isə maraqlı təcrübə, araşdırma üçün bir sahədir. Bir sözlə, arıçılıq iqtisadi cəhətdən gəlirli, qida və müalicəvi əhəmiyyəti baxımından xeyirli, eləcə də ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması istiqamətində ən səmərəli təsərrüfat sahəsidir. Muxtar respublikanın mövcud təbii şəraiti və tarixi ənənələri burada arıçılığın inkişafı üçün möhkəm zəmin yaradır. Həyata keçirilən tədbirlər arı ailələrinin sayının artırılması və arıçılıq təsərrüfatlarının genişləndirilməsi ilə nəticələnir. Bu tədbirlərin kompleks xarakter almasında Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisi Sədrinin 2016-cı il 18 noyabr tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilən "2017-2022-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında arıçılığın inkişafı üzrə Dövlət Proqramı"nın mühüm əhəmiyyəti vardır.

Proqramın icrası cari ilin birinci yarım ilində uğurla davam etdirilmişdir. Bu dövrdə Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən yeni arıçılıq təsərrüfatlarının yaradılması məqsədilə müraciət edən sahibkarlara, ümumilikdə, 152 min manat həcmində dövlət maliyyə dəstəyi göstərilmişdir. Bütövlükdə, muxtar respublikada dövlət maliyyə dəstəyi hesabına 1-i ana arı yetişdirmə təsərrüfatı olmaqla, 4 arıçılıq təsərrüfatının yaradılması, 3 arıçılıq təsərrüfatının genişləndirilməsi başa çatdırılmış, 4 arıçılıq təsərrüfatının yaradılması davam etdirilmişdir. Ana arı yetişdirmə təsərrüfatında 130 ana arının yetişdirilməsi və bunlardan 20-nin satışının həyata keçirilməsi yerli arı genofondu qorunması ilə bağlı tədbirlərin davam etdirilməsindən xəbər verir.

Arıçılığa göstərilən dövlət dəstəyinin digər mühüm təzahürü isə arıçılara saxladıqları hər arı ailəsinə görə subsidiyaların ödənilməsidir. Məhz görülən işlərin nəticəsidir ki, muxtar respublikada qeydə alınan arı ailələrinin sayı ildən-ilə artır. Bu işlərin davamı olaraq birinci yarım ildə 3799 arıçıya saxladıqları arı ailələrinə görə, ümumilikdə, 998 min 500 manat məbləğində

hümməmdir. Birinci yarım ildə Şahbuz şəhərində fəaliyyət göstərən "Naxçıvan Arıçılığı" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətində 500 kiloqram mum vərəqi istehsal edilmişdir. Müəssisədə istehsal olunan məhsulun

Muxtar respublika arıçıların beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərdə iştirakının təmin olunması bu sahədə təcrübə mübadiləsinin həyata keçirilməsinə və müasir inkişaf istiqamətlərinin mənimlənməsinə imkan yaradır. Bu işlər birinci yarım ildə də davam etdirilmiş, "Naxçıvan Muxtar Respublikası Arıçıları" İctimai Birliyinin sədri 23-24 yanvar tarixlərində İsmayilli rayonunda keçirilən VII Beynəlxalq Arıçılıq Konfransında, 4-6 mart tarixlərində isə İstanbul şəhərində keçirilən IX arıçılıq məhsulları sərgisində iştirak etmişdir.

Arıçılığın inkişafı bu sahədə fə-

Miqrasiya proseslərinə nəzarət gücləndirilir

Naxçıvan Muxtar Respublikasında miqrasiya proseslərinə dövlət nəzarətinin gücləndirilməsi, qanunsuz miqrasiyanın qarşısının alınması məqsədilə Dövlət Miqrasiya Xidməti tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər iyul ayında da davam etdirilib. Xidmət tərəfindən muxtar respublika ərazisində qanunsuz yaşayan və qeydiyyatsız olan, habelə qanunsuz əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan 51 əcnəbi aşkarlanaraq Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq barəsində müvafiq tədbirlər görülmüşdür.

Ötən ay Dövlət Miqrasiya Xidmətinə, ümumilikdə, 538 müraciət daxil olmuşdur. Daxil olan müraciətlərdən 126-sı əcnəbilərə Azərbaycan Respublikasında müvəqqəti yaşamaq üçün icazənin verilməsi, əmək fəaliyyəti ilə məşğul olmaq üçün iş icazəsinin verilməsi, müvəqqəti müddətinin uzadılması, eləcə də vətəndaşlıq məsələləri ilə bağlı olmuşdur. Müraciətlərin hər biri ayrı-ayrılıqda Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə əsasən araşdırılmış, müvafiq qərarlar qəbul edilmişdir.

Ötən dövrdə olduğu yer üzrə qeydiyyatla bağlı 412 müraciət qeydə alınaraq icrası təmin olunmuş, həmin müraciətlərdən 66-sı elektron xidmətlər portalı və elektron poçt üzərindən qəbul edilmişdir.

Dövlət Miqrasiya Xidməti tərəfindən fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq maarifləndirmə tədbirləri aparılmışdır.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Miqrasiya Xidmətinin mətbuat xidməti

Operativ vergi nəzarəti tədbirləri davam etdirilir

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Vergi Xidməti və onun yerli qurumları tərəfindən iyul ayında muxtar respublika ərazisində fəaliyyət göstərən ticarət, iaşə, xidmət və digər sahələrdə yoxlama və monitorinqlər davam etdirilib, 10 vergidəyicisində qanunvericiliyin pozulması faktları aşkar olunub. Operativ vergi nəzarəti tədbirləri zamanı həmin vergidəyicilərinin "Fərqlənmə nişanı" olmadan avtomobil nəqliyyatı ilə səmişindəşımına ilə məşğul olma faktları aşkarlanıb və həmin şəxslər barəsində qanunmüvafiq tədbirlər görülmüşdür.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Dövlət Vergi Xidmətinin mətbuat xidməti

Dövlət proqramı icra olunur

Arıçılığın inkişafı istiqamətində məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir

subsidya ödənilmişdir. Arıçılığın inkişafını şərtləndirən mühüm amillərdən biri də balyıqma mənbələrinin mövcudluğudur. Artan arı ailələrinin tələbatına uyğun yeni yem mənbələrinin yaradılması arıçılıq təsərrüfatlarında məhsuldarlığa təsir göstərir. Dövlət proqramında bu istiqamətdə nəzərdə tutulan tapşırıqların icrası məqsədilə ilin birinci yarısında Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi

270 kiloqramı, həmçinin ilin birinci yarısında 1200 kiloqram arı yemi arı sahibkarlara satılmışdır. Arı xəstəliklərinin vaxtında aşkarlanmaması, xəstəliklərə qarşı tədbirlərin görülməməsi arı ailəsinin məhv olmasına gətirib çıxarır. Bundan başqa, xəstəliklər nəticəsində zəifləmiş ailələrdə məhsuldarlıq da aşağı düşür. Ona görə də xəstəliklərə qarşı mübarizə məqsədilə aparılan

270 kiloqramı, həmçinin ilin birinci yarısında 1200 kiloqram arı yemi arı sahibkarlara satılmışdır. Arı xəstəliklərinin vaxtında aşkarlanmaması, xəstəliklərə qarşı tədbirlərin görülməməsi arı ailəsinin məhv olmasına gətirib çıxarır. Bundan başqa, xəstəliklər nəticəsində zəifləmiş ailələrdə məhsuldarlıq da aşağı düşür. Ona görə də xəstəliklərə qarşı mübarizə məqsədilə aparılan

tərəfindən 13 hektar ərazidə nektar və çiçək tozu ilə zəngin olan meyvə tinglərindən istifadə edilməklə yeni meyvə bağları salınmışdır. Bundan əlavə, balyıqma mənbəyi hesab olunan ağac və kol bitkilərinin yayıldığı əraziləri genişləndirmək üçün dağlıq və orta dağlıq ərazilərdə 80 hektar sahədə meyvə və giləmeyvə toxumları ilə əkin aparılmışdır. Bu istiqamətdə görülən işlər arıçılığın inkişafı üçün mühüm stimullaşdırıcı əhəmiyyətə malikdir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyev demişdir: **"Arıçılığın həm daxili bazar, həm də ixrac üçün çox böyük potensialı var. Bizim balmuz çox keyfiyyətlidir, xarici bazarlarda yüksək qiymətləndirilir. Biz indi həm ailə biznesi çərçivəsində arıçılığa dəstək oluruq, həm də ki, subsidiyalar verilir... Arıçılığın böyük perspektivləri var, bu, çox gəlirli sahədir"**. Tarixboyu arıçılığın inkişaf etdirilməsinin əsas məqsədlərindən biri insanları qiymətli qida məhsulu sayılan balla, təbabəti arı zəhəri, arı südü, xalq təsərrüfatını mumlu və sair ilə təmin etməkdən ibarət olub. Muxtar respublikada mum vərəqi istehsalının yerli imkanlar hesabına həyata keçirilməsi arıçılıq təsərrüfatlarının fəaliyyətini stimullaşdıraraq digər mü-

analizlər yarana biləcək xəstəliklərin əhatə dairəsi genişlənmədən müalicəsinin həyata keçirilməsinə imkan verir. Birinci yarım ildə Dövlət proqramının icrasına uyğun olaraq Amerika və Avropa çürüməsi xəstəliklərinə qarşı arıxanalarından 16 min 491 nümunə götürülərək yoxlanılmış, xəstəlik aşkar olunmamışdır. Eyni zamanda parazitər xəstəliklərdən olan varroatoz, akarapidoz, nozematoz xəstəliklərinə qarşı müayinələr aparılmış və təyinat üzrə tədbirlər görülmüşdür. Proqramın icrası istiqamətində Kəngərli rayonunda yeni heyvandarlıq – arıçılıq əczaxanasının yaradılması isə arıçıların vaxtında keyfiyyətli dərman preparatları ilə təmin olunması məqsədilə həyata keçirilən tədbirlərin uğurla davam etdirildiyini göstərir.

Arıçılıq təsərrüfatlarını iqtisadi zərərdən qorumağın bir yolu arı xəstəlikləri ilə mübarizədirsə, mümkün riskləri minimuma endirməyin digər mühüm vasitəsi isə arı ailələrinin sığortalanmasıdır. Dövlət proqramında bu məqsədlə nəzərdə tutulan tapşırıqların icrası ilin birinci yarısında da davam etdirilmişdir. Bu dövrdə muxtar respublikada, ümumilikdə, 204 arı ailəsinin sığortalanması aparılan maarifləndirmə işlərinin müsbət nəticəsinin əyani ifadəsidir.

liyyət göstərən təsərrüfatçılarla dövlət orqanları arasında məlumat mübadiləsinin mütəmadi xarakter daşımasından da əhəmiyyətli dərəcədə asılıdır. Mövcud tarixi ənənələrin elmi yanaşma ilə vəhdəti arıçılıq təsərrüfatlarında gəlirliliyi təmin edən başlıca şərtlərdəndir. Bu məqsədlə yanvar-iyun aylarında arı sahibkarlarla, ümumilikdə, 11 müşavirə və 15 görüş keçirilmiş, 12 adda 120 nüsxə maarifləndirici buklet hazırlanaraq paylanmışdır. Dövlət proqramının icrası istiqamətində həyata keçirilən maarifləndirmə işləri arıçıların öz təsərrüfatlarını mütəxəssis məsləhəti əsasında səmərəli idarə etməsi üçün geniş imkanlar açmışdır. Proqramın giriş hissəsində qeyd olunduğu kimi: **"Muxtar respublikada arıçılığın inkişafı, eləcə də bu sahədə məhsuldarlığın yüksəldilməsi üçün davamlı tədbirlər görülmüşdür. Belə ki, arı ailələrinin və arıçılıq məhsullarının xəstəliklərə qarşı mübarizə tədbirlərinin gücləndirilməsi keyfiyyətli məhsul istehsalına və bazarın yerli istehsal hesabına təmin olunmasına şərait yaratmışdır"**.

Görülən işlər və həyata keçirilən tədbirlər bu sahədə uğurların davamlılığını təmin edir.

"Şərq qapısı"

